

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA IŠVADA,
pateikta 2023 m. sausio 19 d.¹

Byla C-141/22

TLL The Longevity Labs GmbH
prieš
Optimize Health Solutions mi GmbH,
BM

(*Landesgericht für Zivilrechtssachen Graz* (Graco apygardos civilinių bylų teismas, Austrija)
prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Maisto sauga – Maisto produktai ir maisto papildai – Maisto produktų gamyba – Nauji maisto produktai – Pirminė gamyba – Gamybos metodas – Daigintų grikių gemalų miltai, kuriuose daug spermidino – Hidroponinis grikių sėklų daiginimas mitybinėje terpėje, kurioje yra spermidino“

1. Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą suteikia Teisingumo Teismui galimybę pirmą kartą (jeigu neklystu) išaiškinti Reglamentą (ES) 2015/2283², kuriame reglamentuojamas naujų maisto produktų tiekimas rinkai Sąjungoje.
2. Reglamentu 2015/2283 pakeičiami Reglamentas (EB) Nr. 258/97³ ir Reglamentas (EB) Nr. 1852/2001⁴ ir siekiama supaprastinti leidimų suteikimo naujiems maisto produktams procedūras, taip pat atsižvelgti į naujausius Sąjungos teisės pokyčius ir pritaikyti šią teisę prie technologinės pažangos.
3. Teisingumo Teismas turės nustatyti, ar maisto produktas, gautas taikant procesą, per kurį daug spermidino⁵ turinti vandeninė mitybinė terpė naudojama grikių⁶ gemalams auginti, siekiant iš jų sumalti daug biologinių medžiagų turinčių miltų, naudojamų maisto papildui gaminti, gali būti laikomas „nauju maisto produktu“, kaip tai suprantama pagal Reglamentą 2015/2283.

¹ Originalo kalba: ispanų.

² 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl naujų maisto produktų, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1169/2011 ir panaikinantį Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 258/97 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1852/2001 (OL L 327, 2015, p. 1).

³ 1997 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl naujų maisto produktų ir naujų maisto komponentų (OL L 43, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 18 t., p. 244). Teisingumo Teismas anksčiau yra priėmęs sprendimą dėl kai kurių jo nuostatų, tačiau nenagrinėjo aspektų, kurie dabar aptariami šiame prašyme priimti prejudicinį sprendimą.

⁴ 2001 m. rugsėjo 20 d. Komisijos reglamentas, nustatantis išsamias taisykles, kaip paviešinti tam tikrą informaciją ir apsaugoti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 258/97 pateiktą informaciją (OL L 253, 2001, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 26 t., p. 452).

⁵ Spermidinas yra biogeninis poliaminas, kurio koncentracija gyvūnų ir augalų organizmų ląstelėse skiriasi.

⁶ Grikiai (*Fagopyrum esculentum*) – daugiaskilčių šeimos žolinis augalas, iš kurio išauginami žmonėms ir gyvūnams vartoti skirti grūdai. Jie nepriklauso žolių šeimai.

I. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Reglamentas 2015/2283

4. 3 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta:

„Taip pat vartojamos šios terminų apibrėžtys:

- a) naujas maisto produktas – bet kuris maisto produktas, kuris Sąjungoje nebuvo plačiai vartotas žmonių maistui iki 1997 m. gegužės 15 d., neatsižvelgiant į valstybių narių įstojimo į Sąjungą datas, ir kuris priskiriamas bent vienai iš šių kategorijų:

<...>

- iv) maisto produktai, sudaryti, išskirti arba pagaminti iš augalų ar jų dalių, išskyrus atvejus, kai maisto produktas ilgai saugiai naudotas Sąjungoje ir sudarytas, išskirtas arba pagamintas iš augalo arba tos pačios rūšies veislės, gautų:

- tradiciniais dauginimo būdais, kurie iki 1997 m. gegužės 15 d. Sąjungoje buvo naudojami maisto produktams gaminti, arba
- netradiciniais dauginimo būdais, kurie iki 1997 m. gegužės 15 d. Sąjungoje nebuvo naudojami maisto produktams gaminti, kai tuos būdus naudojant iš esmės nesikeičia maisto produkto sudėtis ar struktūra, turinti įtakos jo maistinei vertei, metabolizmui ar nepageidaujamų medžiagų koncentracijai;

<...>

- vii) maisto produktai, gauti naudojant iki 1997 m. gegužės 15 d. Sąjungoje maisto gamybai nenaudotą gamybos procesą, sukeltą esminius maisto produktų sudėties ar struktūros pokyčius, turinčius įtakos jų maistinei vertei, metabolizmui ar nepageidaujamų medžiagų kiekiui;

<...>“

5. 6 straipsnyje („Sąjungos leidžiamų naudoti naujų maisto produktų sąrašas“) nustatyta:

„1. Komisija sudaro ir atnaujina Sąjungos naujų maisto produktų, kuriuos leidžiama pateikti rinkai Sąjungoje pagal 7, 8 ir 9 straipsnius[,] [sąrašą] (toliau – Sąjungos sąrašas).

2. Rinkai Sąjungoje galima pateikti arba naudoti maisto produktuose ar ant jų tik leidžiamus naudoti ir į Sąjungos sąrašą įtrauktus naujus maisto produktus pagal tame sąrašė nustatytas naudojimo sąlygas ir ženklavimo reikalavimus.“

6. 10 straipsnio 1 dalyje⁷ nurodyta:

„1. Leidimo naują maisto produktą pateikti rinkai Sąjungoje suteikimo ir šio reglamento 9 straipsnyje numatyto Sąjungos sąrašo atnaujinimo procedūra pradedama Komisijos iniciatyva arba pareiškėjui pateikus paraišką Komisijai naudojant standartinius duomenų formatus, jeigu jie patvirtinti pagal Reglamento (EB) Nr. 178/2002 39f straipsnį. Komisija nedelsdama suteikia valstybėms narėms galimybę susipažinti su ta paraiška. Komisija, remdamasi šio straipsnio 2 dalies a, b ir e punktuose nurodyta informacija, viešai paskelbia paraiškos santrauką.“

2. *Reglamentas Nr. 178/2002*⁸

7. 2 straipsnyje teigiama:

„<...>

Į „maisto“ sąvoką neįeina:

- a) pašarai;
- b) gyvi gyvūnai, nebent jie būti paruošti pateikti į rinką žmonėms vartoti;
- c) augalai prieš nuimant derlių;

<...>“

8. 3 straipsnyje numatyta:

„Šiame reglamente:

<...>

16) „gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapai“ – tai bet kuris etapas, įskaitant importą, nuo pirminio maisto pagaminimo imtinai iki jo saugojimo, vežimo, pardavimo arba pateikimo galutiniam vartotojui imtinai ir atitinkamais atvejais pašarų importavimas, auginimas, gamyba, saugojimas, vežimas, skirstymas, pardavimas ir tiekimas;

17) „pirminė gamyba“ – tai pirminių produktų gamyba, veisimas arba auginimas, įskaitant derliaus nuėmimą, melžimą ir naminių gyvūnų auginimą iki skerdimu. Be to, pirminė gamyba apima ir medžiojimą, žvejimą bei laukinių produktų auginimą;

<...>“

⁷ Ji iš dalies pakeista 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1381 dėl ES vykdomo rizikos vertinimo maisto grandinėje skaidrumo ir tvarumo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 1829/2003, (EB) Nr. 1831/2003, (EB) Nr. 2065/2003, (EB) Nr. 1935/2004, (EB) Nr. 1331/2008, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) 2015/2283 ir Direktyva 2001/18/EB (OL L 231, 2019, p. 1).

⁸ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 6 t., p. 463).

3. Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/2470⁹

9. Jo priede pateiktos 1 ir 2 lentelės, kuriose atitinkamai išvardyti „leidžiami naudoti nauji maisto produktai“, ir „leidžiamų naudoti naujų maisto produktų specifikacijos“.

B. Nacionalinė teisė

10. Pagal *Bundesgesetz gegen den unlauteren Wettbewerb 1984*¹⁰ įmonė gali pareikalauti, kad kita toje pačioje rinkoje veikianti įmonė netiektų rinkai prekių, kurioms reikalingas išankstinis administracinis leidimas, jeigu ji tokio leidimo neturi.

II. Faktinės aplinkybės, byla ir prejudiciniai klausimai

11. Bendrovė *TLL The Longevity Labs GmbH* (toliau – TLL) gamina maisto papildą, išgaudama spermidiną iš kviečių grūdų gemalų be fermentacijos ar daiginimo.

12. 2017 m. gruodžio 6 d. TLL informavo Komisiją apie ketinimą kaip naują sudedamąją maisto dalį tiekti rinkai kviečių gemalų (*Triticum aestivum*) ekstraktą, kuriame daug spermidino. Šiam naujam maisto produktui suteiktas leidimas ir jis įtrauktas į Įgyvendinimo reglamento 2017/2470 priedą¹¹.

13. Bendrovė *Optimize Health Solutions mi GmbH* (toliau – *Optimize Health*) gamina maisto papildą „go Optimize Spermidine“, į kurio sudėtį įeina daug spermidino turintys grikių gemalų miltai (toliau – nagrinėjamas produktas).

14. TLL pareiškė ieškinį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme, kad bendrovei *Optimize Health* būtų uždrausta tiekti rinkai nagrinėjamą produktą. Ji pažymėjo, kad tai yra „naujas maisto produktas“, kuriam pagal Reglamento 2015/2283 6 straipsnio 2 dalį reikalingas išankstinis leidimas ir kuris turi būti įtrauktas į Sąjungos sąrašą; abu šie reikalavimai neįvykdyti. Kadangi jie neįvykdyti, *Optimize Health* veiksmai yra nesąžininga konkurencija.

15. *Optimize Health* neigia, kad jos produktas yra naujas maisto produktas: tai visiškai išdžiovintas tradicinis maisto produktas, gaunamas nenaudojant selektyvaus ir naujo ekstrahavimo proceso. Ji nurodo, kad spermidinas maisto papilduose ES rinkoje egzistuoja daugiau nei 25 metus.

⁹ 2017 m. gruodžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/2283 dėl naujų maisto produktų nustatomas Sąjungos naujų maisto produktų sąrašas (OL L 351, 2017, p. 72).

¹⁰ 1984 m. Federalinis įstatymas dėl kovos su nesąžininga konkurencija (*BGBI.*, Nr. 448/1984).

¹¹ Remiantis 2020 m. kovo 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2020/443, naujo maisto produkto, t. y. „kviečių gemalų ekstrakto, kuriame daug spermidino (*Triticum aestivum*)“, specifikacijas leista iš dalies pakeisti pagal Reglamentą 2015/2283 (OL L 92, 2020, p. 7).

16. *Landesgericht für Zivilrechtssachen Graz* (Graco apygardos civilinių bylų teismas, Austrija), kuris turi spręsti ginčą dėl nesąžiningos konkurencijos, abejoja dėl nagrinėjamo produkto kvalifikavimo, visų pirma dėl jo gamybos proceso. Siekdamas išsklaidyti šias abejones jis Teisingumo Teismui pateikė tokius prejudicinius klausimus:

- „1. Ar Reglamento [2015/2283] 3 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktis turi būti aiškinamas taip, kad „grikių gemalų miltai, kuriuose daug spermidino“, yra naujas maisto produktas atsižvelgiant į tai, kad iki 1997 m. gegužės 15 d. Europos Sąjungoje žmonių maistui plačiai vartoti buvo tik grikių gemalų miltai, kuriuose spermidino kiekis nėra padidintas, ar pagal šią nuostatą yra ilgai saugiai naudotas maisto produktas, nepriklausomai nuo to, kaip spermidinas patenka į grikių gemalų miltus?
2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai: ar Reglamento [2015/2283] 3 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktis turi būti aiškinamas taip, kad maisto produktų gamybos proceso sąvoka apima ir pirminės gamybos procesus?
3. Jeigu į antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai: ar vertinant, ar gamybos procesas yra naujas, kaip tai suprantama pagal Reglamento [2015/2283] 3 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktį, svarbu tai, ar gamybos procesas *per se* dar niekada nebuvo naudotas jokiam maisto produktui gaminti, ar nebuvo naudotas vertinamam maisto produktui gaminti?
4. Jei į antrąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai: ar grikių sėklų daiginimas spermidino turinčioje mitybinėje terpėje yra pirminės gamybos procesas atsižvelgiant į augalą, kuriam maisto produktus reglamentuojantys teisės aktai, visų pirma Reglamentas [2015/2283], yra netaikomi, nes augalas prieš nuimant derlių dar nėra maisto produktas (Reglamento (EB) Nr. 178/2002 2 straipsnio c punktas)?
5. Ar svarbu tai, ar mitybinėje terpėje yra natūralaus, ar sintetinio spermidino?“

III. Procesas Teisingumo Teisme

17. Prašymas priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teisme užregistruotas 2022 m. vasario 28 d.
18. Rašytines pastabas pateikė TLL, *Optimize Health*, Graikijos vyriausybė ir Europos Komisija.
19. Buvo nuspręsta, kad teismo posėdžio rengti nebūtina.

IV. Vertinimas

A. Pirminės pastabos

1. Nagrinėjamas produktas

20. Spermidino, kaip ir kitų poliaminų, pagrindinė funkcija – neutralizuoti ląstelėse esančių nukleino rūgščių galią ir užtikrinti jų funkcionalumą. Naujausi mokslo tyrimai rodo, kad skatindamas ląstelių autofagijos (apsivalymo) procesą spermidinas gali padėti išvengti širdies ir

kraujagyslių ligų, taip pat užkirsti kelią maisto alergijoms ir kovoti su diabeto simptomais¹². Netgi teigiama, kad jis gali pailginti žmonių gyvenimo trukmę iki 5,7 metų¹³.

21. Atsižvelgiant į šias savybes galima geriau suprasti dviejų bylos šalių – bendrovių, gaminančių šį maisto papildą, kurio rinka turi galimybę labai išaugti, – prieštarigus interesus.

22. Abiejų bendrovių taikomi spermidino išgavimo metodai skiriasi:

- TLL jį išgauna iš kviečių grūdų gemalų nedaigindama ir naudodama sudėtingą ir brangų cheminį procesą,
- *Optimize Health* daigina grikių sėklas vandeninėje maistinėje terpėje, kurioje yra sintetinio spermidino, naudodama hidroponinį metodą, kad išaugintų gemalus. Nuėmus derlių gemalai nuplaunami vandeniu, išdžiovinami ir sumalami į miltus.

2. Naujų maisto produktų tiekimas rinkai

23. Reglamentu 2015/2283, kaip ir jo pirmtakais, siekiama dvejopo tikslo: užtikrinti naujų maisto produktų vidaus rinkos veikimą ir apsaugoti visuomenės sveikatą nuo pavojų, kurių jie gali kelti¹⁴. Be to, norima apsaugoti vartotojų interesus ir užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą, taip pat gerinti aplinkos kokybę¹⁵.

24. Siekiant šių tikslų, Reglamente 2015/2283, kaip ir jo pirmtake, nustatyta, kad atliekama naujų maisto produktų keliamo pavojaus analizė ir kad norint juos tiekti rinkai reikia gauti išankstinį leidimą. Leidimų suteikimo procedūra tampa *europine* ir yra centralizuotai vykdoma Komisijoje, be to, ji turi *erga omnes* poveikį, nes leidimas naujam maisto produktui galioja visiems, kurie ketina jį gaminti¹⁶.

25. Reglamente 2015/2283 pateikta *naujo maisto produkto* sąvokos apibrėžtis; ši sąvoka yra pagrindinė nagrinėjant prašymą priimti prejudicinį sprendimą¹⁷. Reglamento 3 straipsnio 2 dalies a punkte nauju laikomas maisto produktas, atitinkantis dvi sąlygas:

- „iki 1997 m. gegužės 15 d. Sąjungoje [jis nebuvo] plačiai naudotas žmonėms skirtiems maisto produktams“¹⁸,

¹² Frank Madeo, Sebastian J. Hofer, Tobias Pendl, Maria A. Bauer, Tobias Eisenberg, Didac Carmona-Gutierrez, Guido Kroemer, „Nutritional Aspects of Spermidine“, *Annual Review of Nutrition*, 2020, Nr. 40, p. 135–159.

¹³ Stefan Kiechl ir kt., „Higher spermidine intake is linked to lower mortality: a prospective population-based study“, *The American Journal of Clinical Nutrition*, 108 tomas, Nr. 2, 2018 m. rugpjūčio mėn., p. 371–380.

¹⁴ 2016 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Davitas* (C-448/14, EU:C:2016:839) 31 punktas ir 2020 m. spalio 1 d. Sprendimo *Entoma* (C-526/19, EU:C:2020:769) 39 punktas.

¹⁵ Reglamento 2015/2283 2 konstatuojamoji dalis.

¹⁶ Žr. analizę, pateiktą Aude Mahy, *Droit alimentaire*, Larcier, Briuselis, 2021, p. 251.

¹⁷ Reglamente 2015/2283 taip pat nustatyti naujų maisto produktų tiekimo rinkai reikalavimai, įskaitant išankstinį administracinį leidimą. Jame taip pat nurodyta procedūra, kurios šiuo tikslu laikomasi ir kurioje dalyvauja kompetentingos valstybių narių institucijos, Komisija ir Europos maisto saugos tarnyba.

¹⁸ Reglamento 2015/2283 7 konstatuojamojoje dalyje numatyta: „siekiant užtikrinti Reglamente (EB) Nr. 258/97 nustatytų taisyklių tęstinumą, vienas iš kriterijų, kuriais remiantis maisto produktas laikomas nauju, ir toliau turėtų būti tas, kad žmonėms skirti maisto produktai neturi būti plačiai naudoti Sąjungoje iki to reglamento įsigaliojimo, t. y. 1997 m. gegužės 15 d. Naudojimas Sąjungoje taip pat turėtų reikšti naudojimą valstybėse narėse, neatsižvelgiant į jų įstojimo datas“.

– produktas patenka bent į vieną iš šios nuostatos i–x papunkčiuose nurodytų kategorijų¹⁹.

26. Atrodo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui nekyla abejonų dėl pirmosios sąlygos, ir jis nepateikė klausimo dėl jos. Manau, kad teismas laiko įrodyta, jog iki 1997 m. gegužės 15 d. nagrinėjamas produktas neegzistavo arba Sąjungoje jo vartota nedaug.

27. Priešingai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimų dėl antrosios sąlygos. Konkrečiai kalbant, jis teiraujasi, kuri nuostata turi būti taikoma nagrinėjamam produktui: Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktis ar vii papunktis²⁰.

3. Faktinė aplinkybė, susiklosčiusi pateikus prašymą priimti prejudicinį sprendimą

28. 2022 m. birželio 3 d. (t. y. praėjus keliems mėnesiams po šio prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo) Austrija pranešė Komisijai, kad grikių gemalų miltai, kuriuose daug spermidino, yra *naujas maisto produktas*, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktį²¹.

29. Vis dėlto ši aplinkybė, kurią savo rašytinėse pastabose nurodė Graikijos vyriausybė ir Komisija²², negali turėti įtakos sprendimui dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nes teismas *a quo* į ją negalėjo atsižvelgti, teikdamas savo prašymą.

B. Pirmasis prejudicinis klausimas

30. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar nagrinėjamą produktą galima laikyti nauju maisto produktu, kuriam taikomas Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktis.

31. Pagal šį papunktį jame numatyta kategorija apima maisto produktus, „sudaryt[us], išskirt[us] arba pagamint[us] iš augalų ar jų dalių, išskyrus atvejus, kai maisto produktas ilgai saugiai naudotas Sąjungoje ir sudarytas, išskirtas arba pagamintas iš augalo arba tos pačios rūšies veislės, gautų²³“:

- tradiciniais dauginimo būdais, kurie iki 1997 m. gegužės 15 d. Sąjungoje buvo naudojami maisto produktams gaminti, arba
- netradiciniais dauginimo būdais, kurie iki 1997 m. gegužės 15 d. Sąjungoje nebuvo naudojami maisto produktams gaminti, kai tuos būdus naudojant iš esmės nesikeičia maisto produkto

¹⁹ Šios dvi sąlygos buvo numatytos Reglamento Nr. 258/97, t. y. Reglamento 2015/2283 pirmtako, 2 straipsnyje. Šiuo klausimu žr. 2005 m. birželio 9 d. Sprendimo *HLH Warenvertrieb ir Orthica* (C-211/03, C-299/03 ir C-316/03–C-318/03, EU:C:2005:370) 82 ir 87 punktus, 2009 m. sausio 15 d. Sprendimo *M-K Europa* (C-383/07, EU:C:2009:8) 15 punktą, 2016 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Davitas* (C-448/14, EU:C:2016:839) 18–21 punktus ir 2020 m. spalio 1 d. Sprendimo *Entoma* (C-526/19, EU:C:2020:769) 25 punktą.

²⁰ Siekiant nuspręsti dėl šio produkto pateikimo į vieno ar kito papunkčio taikymo sritį neabejotinai labai svarbios bus techninės ataskaitos ir mokslo tyrimai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti tokias ataskaitas ir tyrimus, pateiktus abiejų šalių.

²¹ Pranešimas pateiktas pagal 2018 m. kovo 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/456 dėl konsultacijų dėl naujo maisto produkto statuso nustatymo procedūrinių veiksmų pagal Reglamentą 2015/2283 (OL L 77, 2018, p. 6). Jį galima rasti adresu https://ec.europa.eu/food/system/files/2022-06/novel-food_consult-status_flour-buckwheat.pdf

²² Atsakydama į Graikijos vyriausybės ir Komisijos argumentus (pateiktus atitinkamai jų rašytinių pastabų 23 ir 29 punktuose), *Optimize Health* paprašė surengti teismo posėdį, nes manė, kad reikėtų patikslinti Austrijos pranešimo apimtį. Kadangi, kaip jau minėjau, ši nauja faktinė aplinkybė negali turėti įtakos prašymo priimti prejudicinį sprendimą nagrinėjimui, teismo posėdis yra nereikalingas.

²³ Išnaša aktuali ispanų k.

sudėtis ar struktūra, turinti įtakos jo maistinei vertei, metabolizmui ar nepageidaujamų medžiagų koncentracijai“.

32. Kaip jau paaiškinau, daug biologinių medžiagų turintys miltai, papildyti spermidinu, yra gaunami iš grikių augalų. Išdžiovinti ir sumalti šių augalų gemalai naudojami miltams gaminti. Taigi pagrindinė šios kategorijos sąlyga yra įvykdyta.

33. Kalbant apie reikalavimą, kad produktas būtų „ilgai saugiai naudotas Sąjungoje“, kaip apie išimtį, dėl kurios galima neprašyti leidimo, pažymėtina, kad ši sąvoka Reglamente 2015/2283 nėra apibrėžta. Vis dėlto 3 straipsnio 2 dalies b punkte pripažįstama, kad „ilga[i] saug[ia] maisto produkt[as] naudo[jamas] trečiojoje šalyje“, kai „aptariamo maisto produkto sauga patvirtinta sudėtiniais duomenimis [duomenimis apie sudėtį] ir patirtimi, pagrįsta tuo, kad didelis skaičius bent vienos trečiosios šalies gyventojų jį nuolat naudojo įprastame maisto racione bent 25 metus <...>“.

34. Sąvokos „ilgas saugus maisto produkto naudojimas trečiojoje šalyje“ taikymo sritį galima išplėsti į ją įtraukiant sąvoką „ilgas saugus maisto produkto naudojimas Sąjungos rinkoje“. Vis dėlto iš pateiktos informacijos matyti, kad nėra įrodymų, jog šios rūšies miltai Sąjungos rinkoje buvo ilgai saugiai naudojami kaip maisto produktas.

35. Antroji sąlyga išimčiai taikyti yra ta, kad nagrinėjamo produkto gamybai naudotas augalas:

- būtų gautas tradiciniais dauginimo būdais, kurie iki 1997 m. gegužės 15 d. Sąjungoje buvo naudojami maisto produktams gaminti, kaip numatyta pirmojoje iš dviejų ką tik pateiktų įtraukų,
- būtų gautas netradiciniais dauginimo būdais, kurie nebuvo naudojami iki 1997 m. gegužės 15 d., kai tuos būdus naudojant neįvyksta pokyčių, nustatytų antrojoje iš dviejų minėtų įtraukų.

36. Iš tiesų remiantis byloje pateikta informacija taip pat matyti, kad spermidino vandeninės mitybinės terpės naudojimas hidroponiniam grikių gemalų auginimui yra ne augalų *dauginimo* metodas, o *gamybos* procesas arba metodas, skirtas tam, kad grikių gemalai būtų papildyti tam tikromis medžiagomis, t. y. juose būtų daug spermidino.

37. Naudojant šį metodą taip pat labai pasikeičia maisto produkto sudėtis ar struktūra, o tai turi įtakos jo maistinei vertei, kaip išsamiau paaiškinsiu toliau. Kadangi maisto produkte yra labai daug spermidino (tuo jis skiriasi nuo produkto, gauto nenaudojant vandeninės mitybinės terpės grikių sėkloms daiginti), jo sudėties pokyčiai gali turėti įtakos maistinei vertei.

38. Taigi grikių gemalų miltams, kuriuose yra daug spermidino, Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktis taikomas. Reikia išsiaiškinti, ar jiems taip pat gali būti taikomas vii papunktis.

C. Antrasis prejudicinis klausimas

39. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktis gali būti aiškinamas „taip, kad maisto produktų gamybos proceso sąvoka apima ir pirminės gamybos procesus“.

40. Pagal šią nuostatą naujais maisto produktais laikomi produktai, „gauti naudojant iki 1997 m. gegužės 15 d. Sąjungoje maisto gamybai nenaudotą *gamybos procesą*, sukeltą esminius maisto produktų sudėties ar struktūros pokyčius, turinčius įtakos jų maistinei vertei, metabolizmui ar nepageidaujamų medžiagų kiekiui“ (originale kursyvu neišskirta).

41. Taigi ginčo esmė – išsiaiškinti, ar nagrinėjamas produktas yra gautas taikant „naują gamybos procesą“, kuris nebuvo naudotas Sąjungoje iki 1997 m. gegužės 15 d. ir kuris sukelia esminius maisto produktų sudėties ar struktūros pokyčius, turinčius įtakos jų maistinei vertei, metabolizmui ar nepageidaujamų medžiagų kiekiui²⁴.

1. *Gamybos procesas*

42. Nauji maisto produktai, kuriems taikomas Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktis, yra pagaminti taikant „naują gamybos procesą“ ir tuo jie skiriasi nuo produktų, numatytų pirma minėtame tos pačios nuostatos iv papunktyje:

- iv papunktyje nurodyti produktai yra gauti taikant tradicinius ar netradicinius augalų *dauginimo* būdus, pagal kuriuos išvedami nauji augalai,
- vii papunktyje numatyti produktai gaminami taikant metodus, naudojamus maisto produktų *gamybos* procesuose.

43. Manau, kad grikių sėklų dauginimas daug spermidino turinčioje mitybinėje terpėje nėra, kartoju, *dauginimo* metodas, nes gemalų derlius nuimamas prieš susiformuojant lapams, kad juos būtų galima džiovinti, malti ir gaminti miltus. Kaip teigia *Optimize Health*, daiginant grikių sėklas jos nesidaugina, nes kiekvienoje sėkloje susiformuoja gemalas, kuris nuimamas.

44. Priešingai, sėklų auginimas vandeninėje terpėje, turinčioje daug sintetinio spermidino, yra maisto sudedamosios dalies *gamybos* proceso dalis.

45. Reglamente 2015/2283 neapibrėžta, kas turi būti laikoma „gamybos procesu“. Vis dėlto 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „<...> vartojamos Reglamento (EB) Nr. 178/2002 2 ir 3 straipsniuose nustatytos terminų apibrėžtys“.

46. Nors Reglamente Nr. 178/2002 „gamybos“ sąvoka taip pat tiesiogiai neapibrėžta, jame yra keletas nuorodų į ją²⁵. Visų pirma:

- jo 12 konstatuojamojoje dalyje²⁶ teigiama, kad maisto gamybos grandinė sudaro vientisą grandinę, apimančią nuo pirminės gamybos (pirmoji grandis) iki tiekimo galutiniam vartotojui,
- 3 straipsnio 16 punkte „gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapai“ apibrėžti kaip „bet kuris etapas, įskaitant importą, nuo *pirminio* maisto *pagaminimo* imtinai iki jo saugojimo, vežimo, pardavimo arba pateikimo galutiniam vartotojui <...>“ (kursyvu išskirta mano),

²⁴ Žr. Reglamento 2015/2283 9 konstatuojamąją dalį.

²⁵ Pagal suformuotą jurisprudenciją „<...> sąvokų, kurių apibrėžtis Sąjungos teisėje nepateikiama, reikšmė ir apimtis turi būti nustatoma remiantis jų įprasta reikšme bendrinėje kalboje, atsižvelgiant į kontekstą, kuriame jos vartojamos, ir teisės aktų, kuriuose jos įtvirtintos, tikslus“ (2016 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Davitas*, C-448/14, EU:C:2016:839, 26 punktą, 2017 m. spalio 26 d. Sprendimo *The English Bridge Union*, C-90/16, EU:C:2017:814, 18 punktą ir 2020 m. spalio 1 d. Sprendimo *Entoma*, C-526/19, EU:C:2020:769, 29 punktą).

²⁶ „Siekiant užtikrinti saugų maistą, būtina apsaugoti *visus maisto gamybos grandinės etapus: pirminę maisto gamybą, pašarų gamybą, maisto pardavimą arba tiekimą vartotojui, nes kiekviena sudedamoji dalis gali turėti įtakos maisto saugai*“. Kursyvu išskirta mano.

– to paties 3 straipsnio 17 punkte „pirminė gamyba“ apibrėžta kaip „pirminių produktų gamyba, veisimas arba auginimas, įskaitant derliaus nuėmimą, melžimą ir naminių gyvūnų auginimą iki skerdimą. Be to, pirminė gamyba apima ir medžiojimą, žvejojimą bei laukinių produktų auginimą“.

47. Pirminės gamybos įtraukimas į maisto produktų gavimo procesą atitinka pagrindinį reglamentų Nr. 178/2002 ir 2015/2283 tikslą – užtikrinti kuo didesnę maisto saugą.

48. Taigi Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktyje vartojama sąvoka „gamybos procesas“ apima pirminę gamybą ir visus vėlesnius naujo maisto produkto perdirbimo etapus²⁷.

49. Taikydamas šias prielaidas ginčo dalykui manau, kad hidroponinis grikių sėklų auginimas sintetinio spermidino turinčioje vandeninėje mitybinėje terpėje, siekiant nuimti gemalų derlių, išdžiovinti juos ir pagaminti iš jų dideliu kiekiu spermidino papildytus miltus, yra *gamybos proceso* dalis, kaip tai suprantama pagal pirmą pateiktą analizę.

50. Iš tiesų naudojamas metodas yra pirminės gamybos metodas, taikomas siekiant gauti maisto papildą. Kaip teigia Komisija ir TLL, jis nesiskiria nuo metodo, naudojamo gaminant kitus naujus maisto produktus, kuriuos Europos maisto saugos tarnyba ir valstybių narių valdžios institucijos patvirtino pagal Reglamento 2015/2283 4 straipsnyje nustatytą procedūrą.

51. Tokie maisto produktai yra selenu papildyti pievagrybiai (*Agaricus bisporus*), auginami daug seleno turinčioje mitybinėje terpėje²⁸; geležimi papildyti lubinų arba baltažiedžių lubinų (*Lupinus angustifolius*) gemalai, gauti iš dezinfekuotų sėklų, sudaigintų geležies sulfato mitybinėje terpėje²⁹; grybai, nuėmus jų derlių apdoroti ultravioletiniais spinduliais, kad juose padidėtų vitamino D2 kiekis; ir mielių biomasė, papildyta seleno arba chromu auginant ją terpėje, kurioje yra didesnis vieno iš šių mineralų kiekis.

2. Esminiai maisto produkto sudėties ar struktūros pokyčiai

52. Nustačius sąvokos „naujas gamybos procesas“ reikšmę ir tai, kad ji taikoma nagrinėjamam produktui, reikia patikrinti, ar naudojamas metodas yra naujas ir sukelia „esminius maisto produktų sudėties ar struktūros pokyčius, turinčius įtakos jų maistinei vertei, metabolizmui ar nepageidaujamų medžiagų kiekiui“.

53. Atrodo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui nekyla abejonių dėl šiuo atveju taikyto metodo *naujumo* ir jis nemini, kad yra įrodyta, jog iki 1997 m. gegužės 15 d. pirma aprašytam hidroponiniam grikių sėklų auginimui buvo naudojama daug spermidino turinti vandeninė mitybinė terpė.

²⁷ Savo pastabose Komisija nurodo, kad Sąjungos sąrašė yra naujų maisto produktų, kurie atitinka pirminės gamybos sąvoką, pavyzdžiui, ispaninio šalavijo (*Salvia hispanica*) sėklos arba įvairios indinės morindos (*Morinda citrifolia*) sudedamosios dalys. Žr. Įgyvendinimo reglamento 2017/2470 2 lentelę.

²⁸ Jungtinės Karalystės pranešimas pagal Įgyvendinimo reglamentą 2018/456, pateikiamas adresu https://ec.europa.eu/food/system/files/2019-12/novel-food_consult-status_agaricus-bisporus.pdf

²⁹ Lenkijos pranešimas pagal Įgyvendinimo reglamentą 2018/456, pateikiamas adresu https://ec.europa.eu/food/system/files/2022-05/novel-food_consult-status_lupin-sprouts.pdf

54. Dėl tokio auginimo metodo iš esmės pasikeičia maisto produkto sudėtis arba struktūra ir tai turi įtakos jo maistinei vertei. Remiantis TLL pateiktais tyrimais, spermidino kiekis nagrinėjamame produkte yra 3,51 mg/g, o ši procentinė dalis 106 kartus didesnė už įprastomis auginimo sąlygomis grikių sėklose susidarantį spermidino kiekį – 0,03305 mg/g.

55. Papildytų spermidinu grikių gemalų miltų sudėtis ir maistinė vertė taip pasikeičia, kad miltai tampa nauju maisto produktu. Remiantis minėtais mokslo tyrimais, didesnis spermidino kiekis gali būti naudingas sveikatai, tačiau jeigu jis per didelis, tai gali pakenkti ląstelėms. Taigi, siekiant užtikrinti maisto saugą ir išvengti rizikos vartotojams, pagal Reglamentą 2015/2283 būtina iš anksto gauti leidimą nagrinėjamam produktui.

D. Trečiasis prejudicinis klausimas

56. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas tuo atveju, jeigu Teisingumo Teismas į antrąjį prejudicinį klausimą atsakytų teigiamai (kaip siūlau), prašo išaiškinti, ar „vertinant, ar gamybos procesas yra naujas, kaip tai suprantama pagal Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktį, svarbu tai, ar gamybos procesas *per se* dar niekada nebuvo naudotas jokiame maisto produktui gaminti, ar nebuvo naudotas vertinamam maisto produktui gaminti“.

57. Pagal Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktį nėra visiškai aišku, kaip nedviprasmiškai atsakyti į šį klausimą. Taigi nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į jos kontekstą ir tikslą³⁰.

58. Dėl konteksto pažymėtina, kad pagal Reglamento 2015/2283 1³¹ ir 9³² konstatuojamąsias dalis galima pritarti aiškinimui, pagal kurį akcentuojamas konkretus gamybos proceso veikiamas maisto produktas. Būtent reikia įvertinti gamybos proceso poveikį to maisto produkto sudėčiai ir maistinei vertei.

59. Atsižvelgiant į Reglamento 2015/2283 3 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktio tikslą naujo gamybos metodo poveikį taip pat galima vertinti ne apskritai, o tik paties maisto produkto atžvilgiu. Tas pats (ir naujas) gamybos procesas vieniems maisto produktams gali turėti vienokį poveikį, kitiems – kitokį. Taigi jo poveikis turi būti vertinamas tik kiekvienu konkrečiu atveju nagrinėjamo maisto produkto atžvilgiu³³.

60. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar grikių sėklų gemalams auginti iki 1997 m. gegužės 15 d. buvo naudojamas gamybos procesas, per kurį taikytas hidroponinis auginimas vandeninėje mitybinėje terpėje, turinčioje daug spermidino.

³⁰ 2020 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *TMD Friction ir TMD Friction EsCo* (C-674/18 ir C-675/18, EU:C:2020:682) 89 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija.

³¹ „[L]aisvas saugių ir visaverčių maisto produktų judėjimas yra esminis vidaus rinkos aspektas, turintis didelės reikšmės gyventojų sveikatai ir gerovei ir naudingas jų socialiniams bei ekonominiams interesams. <...>“

³² „<...> šiame reglamente turėtų būti nurodoma ir tai, kad maisto produktas laikomas nauju, jeigu jis gaunamas taikant gamybos procesą, kuris iki 1997 m. gegužės 15 d. Sąjungoje nebuvo taikomas maisto produktams gaminti, ir jei jį taikant iš esmės keičiasi maisto produktų sudėtis ar struktūra ir tai turi įtakos *jų* maistinei vertei, metabolizmui ar nepageidaujamų medžiagų koncentracijai“. Kursyvu išskirta mano.

³³ Žr. 2005 m. birželio 9 d. Sprendimo *HLH Warenvertrieb ir Orthica* (C-211/03, C-299/03 ir C-316/03–C-318/03, EU:C:2005:370) 84 ir 86 punktus, kuriuose įtvirtintą jurisprudenciją galima taikyti nagrinėjamai bylai: „[s]iekdama įvertinti tokį vartojimą, kompetentinga valdžios institucija turi atsižvelgti į visas konkrečias aplinkybes“, kurios „turi būti susijusios su pačiu nagrinėjamu maisto produktu ar komponentu, o ne su panašiu ar palyginamu maisto produktu arba komponentu. Naujų maisto produktų ar naujų maisto komponentų srityje, bent jau kol tinkamomis procedūromis nebus įrodyta, kad maisto produktas ar komponentas nekenksmingas, negalima atmesti galimybės, kad net menkiausi skirtumai gali sukelti rimtų pasekmių visuomenės sveikatai“.

E. Ketvirtasis prejudicinis klausimas

61. Teismas *a quo* šį klausimą suformulavo tuo atveju, jeigu į antrąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai; jau paneigiau, kad į jį galima taip atsakyti. Vis dėlto klausimą išnagrinėsiu, jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų kitaip.

62. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia sužinoti, ar „grikių sėklų daiginimas spermidino turinčioje mitybinėje terpėje yra pirminės gamybos procesas atsižvelgiant į augalą, kuriam maisto produktus reglamentuojantys teisės aktai, visų pirma Reglamentas [2015/2283], yra netaikomi, nes augalas prieš nuimant derlių dar nėra maisto produktas (Reglamento (EB) Nr. 178/2002 2 straipsnio c punktas)“.

63. Reglamento Nr. 178/2002 2 straipsnio c punkte aiškiai nurodyta, kad sąvoka „maist[o] [produktas]“ neapima augalų prieš nuimant derlių.

64. Siekdama apginti savo poziciją *Optimize Health* pažymi, kad:

- prieš derliaus nuėmimą gemalų daiginimas daug spermidino turinčioje vandeninėje mitybinėje terpėje yra toks pat procesas kaip ir augalų išauginimas iš sėklų lauke naudojant trąšas,
- daiginimui naudojamos mitybinės terpės nėra sudėtinio maisto produkto sudedamoji dalis, todėl nereikia ir papildymo biologinėmis medžiagomis, taip pat kaip augalų aprūpinimas mitybinėmis medžiagomis juos tręšiant auginimo metu nepatenka į maisto perdirbimo sąvoką,
- daiginamas augalas pats nusprendžia, kokias terpėje esančias mitybines medžiagas įsisavinti, vykstant natūraliam dygimo ir biologinio augimo procesui.

65. Šie argumentai manęs neįtikina.

66. Taikomas hidroponinio auginimo metodas, kai grikių sėkloms sudaiginti naudojama daug spermidino turinti vandeninė mitybinė terpė, o po to gemalų derlius nuimamas prieš išdygstant lapams, reiškia, kad yra „nuimamas“ šių gemalų „derlius“, o ne tiesiogiai naudojamos grikių sėklos.

67. Be to, gemalai nėra galutinis produktas, kuris turi (arba neturi) būti laikomas nauju maisto produktu. Naujas maisto produktas yra miltai, gauti išdžiovinus ir sumalus gemalus. Tai nėra tas pats kaip sėklų gavimas.

68. Taip pat vandeninės mitybinės terpės, kurioje daug sintetinio spermidino, naudojimo hidroponiniam auginimui negalima prilyginti trąšų naudojimui. Taikant Reglamentą (EB) Nr. 2003/2003³⁴, vėliau pakeistą Reglamentu (ES) 2019/1009³⁵, nebuvo leidžiama naudoti jokių trąšų, kurių sudėtyje yra spermidino, jeigu ši medžiaga – ne gyvūnų ekskrementai, pavyzdžiui, mėšlas ar srutos, naudojamos auginant augalus be išankstinio leidimo.

³⁴ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl trąšų (OL L 304, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 32 t., p. 467).

³⁵ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo nustatomos ES tręšiamųjų produktų tiekimo rinkai taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 1069/2009 ir (EB) Nr. 1107/2009 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003 (OL L 170, 2019, p. 1).

69. Be to, spermidino turinčios mitybinės terpės naudojimas nėra įprasta sėklų daiginimo procedūra, per kurią turi būti naudojamas geriamasis arba švarus vanduo³⁶.

70. Taigi į ketvirtąjį prejudicinį klausimą reikia atsakyti neigiamai: grikių gemalai, daiginami mitybinėje terpėje, kurioje daug spermidino, negali būti laikomi „augalu prieš nuimant derlių“ ir yra maisto produktas.

F. Penktasis prejudicinis klausimas

71. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar siekiant atsakyti į jo klausimus turi reikšmės tai, koks spermidinas yra hidroponiniam auginimui naudojamose mitybinėje terpėje – natūralus ar sintetinis.

72. Manau, kad spermidino pobūdis, t. y. tai, ar jis yra natūralus, ar sintetinis, neturi poveikio siekiant pripažinti (arba nepripažinti) nagrinėjamą produktą nauju maisto produktu.

73. Hidroponiniam auginimui naudojant spermidino turinčią vandeningą mitybinę terpę siekiama eksponentiškai padidinti šio poliamino kiekį grikių gemaluose. Svarbu tai, kokio grynumo spermidinas yra naudojamas, ir nėra skirtumo, ar jis sintetinis, ar natūralus³⁷. Kai grynumo lygis vienodas, tai reiškia, kad miltai yra papildyti tokiu pačiu kiekiu biologinių medžiagų.

V. Išvada

74. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui pateikti *Landesgericht für Zivilrechtssachen Graz* (Graco apygardos civilinių bylų teismas, Austrija) tokį atsakymą:

2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/2283 dėl naujų maisto produktų, iš dalies keičiančio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1169/2011 ir panaikiniančio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 258/97 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1852/2001, 3 straipsnio 2 dalies a punktą

turi būti aiškinamas taip:

- toks produktas, kaip grikių gemalų miltai, kuriuose yra daug spermidino, gali būti laikomas „nauju maisto produktu“ taikant šios nuostatos iv papunktį,
- nuostatos vii papunktyje vartojama maisto produktų „gamybos proceso“ sąvoka taip pat apima ir pirminės gamybos etapą,
- produktas pripažįstamas nauju maisto produktu atsižvelgiant į tai, ar gamybos procesas kiekvienu atveju buvo taikomas būtent nagrinėjamam produktui gaminti,
- grikių gemalai, daiginami mitybinėje terpėje, kurioje daug spermidino, laikomi maisto produktu ir negali būti laikomi „augalu prieš nuimant derlių“, kaip tai suprantama pagal 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002,

³⁶ Žr. ESSA (Europos daigintų sėklų asociacija, angl. *European Sprouted Seeds Association*) daigų ir daiginti skirtų sėklų gamybos higienos gairių (OL C 220, 2017, p. 29) 1.F punktą.

³⁷ Šis argumentas galioja, jeigu spermidino sintezė laboratorijoje atlikta teisingai ir spermidine nėra liekamųjų medžiagų, kurias augalas gali absorbuoti ir kurios gali pakenkti žmonių sveikatai.

nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, 2 straipsnio c punktą,

- tai, ar spermidinas yra sintetinis, ar natūralus, neturi reikšmės siekiant grikių gemalų, daiginamų spermidino turinčioje mitybinėje terpėje, miltus pripažinti (arba nepripažinti) nauju maisto produktu.